

NÁKLADY ŘÍZENÍ TRESTNÍHO

COSTS OF CRIMINAL PROCEEDING

JANA NAVRÁTILOVÁ

Právnická fakulta, Universita Karlova

Abstrakt

Příspěvek Náklady řízení trestního se zabývá současnou právní úpravou nákladů trestního řízení v České republice. V textu jsou definovány náklady obhajoby, soudní pořádkovou pokutu, pohledávky z výkonu vazby a výkonu trestu, způsob hrazení těchto pohledávek a jejich vymáhání. Autorka se dále zabývá možnostmi práce odsouzených a hrazení výše uvedených pohledávek z pracovních odměn a konečně předkládá možný způsob řešení dané problematiky, kterým se dle ní může stát zřízení samostatného úřadu pro zastupování při nutné obhajobě obviněných.

Klíčová slova

Náklady trestního řízení, Náklady obhajoby, Soudní pořádková pokuta, Pohledávky z výkonu vazby, Výše denní sazby v době výkonu vazby, Pohledávky z výkonu trestu, Pracovní odměna odsouzeného, Úrok z prodlení, Vymáhání pohledávek, Výkon rozhodnutí

Abstract

The Article Costs of criminal proceedings refers to an actual legal regulation concerning costs of criminal proceedings in the Czech Republic. It defines attorney's costs, judicial procedural fine, custody claims and claims of an execution of the sentence of imprisonment and process of defrayment of abovementioned costs. The Article describes job opportunities of prisoners and defrayment of abovementioned costs from their wage. Finally the author proposes constituting of an independent office for the compulsory defence.

Key Words

Costs of criminal proceeding, Attorney's costs, Judicial procedural fine, Custody claims, Custody's daily rate, Claims of an execution of the sentence of imprisonment, Prisoners' wage, Interest on late payment, Enforcement of claims, Enforcement of judgement

1. Úvod

Náklady trestního řízení jsou upraveny v první části hlavy osmé trestního řádu. Lze je definovat jako zvláštní náklady potřebné k provedení trestního řízení, včetně řízení vykonávacího, které jsou spojeny s konkrétní projednávanou trestní věcí. Obecně lze uvést, že to jsou náklady, jenž představují součet finančních prostředků, které bylo nezbytné vynaložit v souvislosti s provedením jednotlivých procesních úkonů. Od těchto nákladů je nutno odlišit tzv. obecné náklady trestního soudnictví, které jsou součástí státního rozpočtu (např. náklady na provozování soudních budov či platy soudců).

V rámci trestního řízení vznikají náklady v zásadě stejného typu jako v řízení civilním. Na rozdíl od řízení civilního se zde ovšem např. neplatí soudní poplatky, neboť trestní řízení se vždy zahajuje bez návrhu, z úřední povinnosti (§ 2 odst. 4 trestního řádu, dále jen t.ř.), tudíž zde není nikdo, v jehož zájmu by se řízení zahajovalo. Obecně platí, že náklady nutné k provedení trestního řízení včetně exekuce nese prozatímně a primárně stát jako např. svědečné dle § 104 t.ř. nebo znalečné dle § 111 t.ř.. Obviněný, poškozený nebo zúčastněná osoba (vlastník zabrané věci nebo věci k zabránění) ovšem nesou své vlastní náklady a náklady svých obhájců a zmocněnců (§ 151 odst. 1 t.ř.), včetně třeba nákladů na pořízení kopií nebo průpisů protokolů o úkonech v trestním řízení (§ 41 odst. 6 t.ř.)

Naopak v některých případech má stát následně po skončení trestního řízení nárok na nahrazení nákladů. Jsou to především případy, kdy byl obžalovaný pravomocně uznán vinným. Jde zde jednak o náklady spojené s výkonem vazby dle vyhlášky Ministerstva spravedlnosti č. 10/2000 Sb., jednak o náklady spojené s výkonem trestu odnětí svobody dle zákona č. 169/1999 Sb., o výkonu trestu odnětí svobody, jednak o paušální částku na uhrazení nákladů trestního řízení dle vyhlášky Ministerstva spravedlnosti č. 312/1995 Sb. (§ 152 t.ř.). V řízeních o opravných prostředcích navíc platí, že kdo podal zcela bezvysledné dovolání nebo návrh na obnovu řízení, které bylo soudem pravomocně zamítnuto dle § 283 t.ř., je povinen nahradit státu náklady řízení o tomto návrhu (§ 153 odst. 1 t.ř.).

V trestním řízení se o povinnosti hradit náklady řízení rozhoduje po právní moci rozsudku (§ 155 a násl. t.ř.). Proti rozhodnutí je možno podat stížnost s odkladným účinkem (§ 155 odst. 4 t.ř.). Lhůta k podání stížnosti činí 3 dny (§ 143 odst. 1 t.ř.). Po těchto 3 dnech je tudíž rozhodnutí pravomocné a zároveň vykonatelné. Toto ovšem neplatí u rozhodnutí o paušálních

nákladech řízení a o povinnosti ohledně bezvýsledného dovolání nebo návrhu na obnovu řízení, kde není možno podat stížnost s odkladným účinkem (§ 156 t.ř.). Tato rozhodnutí jsou vykonatelná okamžikem vydání (§ 140 odst. 1 písm. b) t.ř.). Vzhledem k výši těchto nákladů, která se pohybuje v řádů tisíců Kč, se ostatně platí většinou v kolkových známkách, takže o nich není nutno následně rozhodovat.

2. Náklady obhajoby v rámci řízení trestního

Jak bylo již řečeno výše, obviněný, poškozený nebo zúčastněná osoba nesou své vlastní náklady a náklady svých obhájců a zmocněnců (§ 151 odst. 1 t.ř.). Poněvadž trestní řízení ovšem vyžaduje výraznější podporu zájmů obviněného vzhledem k vážnosti možných výsledků procesu, je zde rozšířené právo obviněného na právní pomoc. Proto zde existuje povinnost nutné obhajoby dle § 36 t.ř. Obviněný má v daném případě jednak možnost si obhájce zvolit dle § 37 t.ř. a pokud tak neučiní, je mu ustaven dle § 38 t.ř. V prvním případě může obviněný požádat o přiznání nároku na bezplatnou obhajobu nebo za sníženou odměnu (§ 33 odst. 2 t.ř.). Náklady pak hradí stát. V druhém případě obviněný primárně nic neplatí a obhájce má vůči státu nárok na odměnu a náhradu hotových výdajů (§ 151 odst. 2 a násl. t.ř.). Stejná práva má i poškozený, který uplatnil v trestním řízení v souladu se zákonem nárok na náhradu škody (§ 151a odst. 1 t.ř.). Tyto osoby rovněž mají nárok na bezplatný znalecký posudek, který si vyžádají (§ 151a odst. 1 t.ř.). Rovněž při podání stížnosti pro porušení zákona, když vznikly obviněnému náklady na nutnou obhajobu (§ 36a odst. 2 t.ř.), je nese stát.

I zde má ovšem stát právo na náhradu nákladů, a to rovněž v případech, kdy byl obviněný pravomocně uznán vinným. Pokud mu byl ustaven soudem obhájce a nemá nárok na bezplatnou obhajobu, je povinen nahradit státu odměnu a hotové výdaje uhrazené tomuto obhájci (§ 152 odst. 1 písm. b) t.ř.). To samé platí i v případě výše zmíněného bezvýsledného podání dovolání nebo návrhu na obnovu řízení, pokud mu byl i v tomto případě ustaven obhájce, i když zde je osvobozen i v případě nároku na snížení odměny za obhajobu (§ 153 t.ř.). Výše náhrad se řídí advokátním tarifem dle vyhlášky Ministerstva spravedlnosti č. 177/1996 Sb.

Při obhajobě v trestním řízení ve věcech, ve kterých soud prvního stupně rozhoduje v neveřejném zasedání (např. změna právní kvalifikace skutku, odmítnutí odvolání, trestní

příkaz), se považuje za tarifní hodnotu částka 500 Kč. Následně se výše úhrady řídí trestní sazbou, konkrétně horní hranicí sazby trestu odnětí svobody. Do jednoho roku činí 1000 Kč, od jednoho do pěti let 10 000 Kč, od pěti do 10 let 30 000 Kč a nad 10 let 50 000 Kč, přičemž k zákonnému snížení sazby u mladistvých se nepřihlíží (§ 10 odst. 3 a 4 vyhlášky Ministerstva spravedlnosti č. 177/1996 Sb). Připočítává se rovněž jako náhrada hotových výdajů paušální částka 300 Kč za jeden úkon plus náhrada cestovného dle příslušných předpisů a náhrada za promeškaný čas, která činí 50 Kč za každou započatou půlhodinu.

3. Soudní pořádková pokuta

K zajištění řádného a důstojného průběhu soudního řízení má soud kromě běžných napomenutí a pokynů i možnosti sankční. Jedním z nich je právě pořádková pokuta. Ta je upravena všemi třemi procesními předpisy víceméně stejně (§ 53 o.s.ř., § 44 s.ř.s., § 66 t.ř.) Pokuta se ukládá za hrubé stěžování postupu řízení jako nedostavení se k soudu bez vážného důvodu, neuposlechnutí příkazu soudu, rušení pořádku nebo hrubě urážlivé podání či chování k soudním či jiným státním orgánům u soudu. Výše pokuty může činit až 50 000 Kč. V civilním řízení lze tuto pokutu uložit i advokátovi, v trestním řízení nikoliv, tento může být postihnut pouze disciplinárně v kárném řízení před Českou advokátní komorou (§ 66 odst. 3 t.ř.).

V trestním řízení je stanovena lhůta 15 dnů k zaplacení pokuty, jinak dochází k vymáhání (§ 361 t.ř.).

4. Pohledávky z výkonu vazby

Institut vazby obecně slouží k zajištění osob obviněných z trestné činnosti dle § 67 a násl t.ř., manifestuje se v ní zásada presumpce nevin, tj. dokud není pravomocným odsuzujícím rozsudkem soudu vyslovena vina, nelze na obviněného z trestného činu hledět, jako by byl vinen (§ 2 odst. 2 t.ř.; § 2 z. o výkonu vazby).

Obviněný může být na vlastní žádost po dobu trvání vazby pracovníčně zařazen v rámci pracovních možností věznice (§ 19 odst. 1 z. o výkonu vazby). Věznice vytvářejí podmínky pro zaměstnávání obviněných v rámci vlastní podnikatelské činnosti nebo na smluvním základě s jiným podnikatelským subjektem nebo organizací. Obviněný může být zaměstnán,

jestliže o to požádá a zároveň charakter a druh práce nebo činnosti, kterou mu věznice může poskytnout, odpovídají jeho zdravotnímu stavu, pracovním schopnostem a dovednostem.

V případě, že je obviněný pravomocně odsouzen ze spáchání trestného činu, má dále povinnost uhradit náklady výkonu vazby (§ 152 odst. 1 písm. a) t.ř.). O povinnosti odsouzeného k náhradě nákladů spojených s výkonem vazby rozhodne po právní moci rozsudku předseda senátu soudu prvního stupně (§ 155 odst. 1 t.ř.). Rozhodnutí o výši nákladů výkonu vazby vydá ředitel věznice, a to na základě pravomocného rozhodnutí soudu, kterým byla odsouzenému uložena povinnost k náhradě nákladů spojených s výkonem vazby (§ 11 odst. 1 vyhlášky MSp č. 10/2000 Sb. (dále je „vyhlášky“). Proti rozhodnutí o výši nákladů výkonu vazby může odsouzený do 3 dnů od doručení podat stížnost příslušnému řediteli věznice. Odsouzený, který byl již v době rozhodnutí propuštěn, může stížnost podat do 5 dnů ode dne, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno. Stížnost může směřovat jen proti vypočtené výši nákladů výkonu vazby a nemá odkladný účinek. O stížnosti rozhoduje do šedesáti dnů od jejího obdržení generální ředitel Vězeňské služby (§ 11 odst. 2 vyhlášky)

Ředitel věznice nebo vazební věznice stanoví rozhodnutím osobám ve výkonu vazby povinnost uhradit náhradu škody a zvýšené náklady podle § 18 odst. 6 a 7 zákona o výkonu vazby (§ 2 odst. 1 nařízení generálního ředitele Vězeňské služby České republiky č. 48/2005 (dále jen „nařízení“). Je to v případě, když obviněný způsobí sobě nebo jinému úmyslně újmu na zdraví, zneužije zdravotní péče předstíráním zdravotního problému nebo se nepodrobí lékařské péči.

Rozhodnutí ředitele věznice o nákladech výkonu vazby je pravomocné první den po dni, kdy bylo povinnému doručeno nebo je považováno za doručené, neboť proti němu není přípustný opravný prostředek s odkladným účinkem (§ 11 odst. 2 vyhlášky; § 6 odst. 2 nařízení). Rozhodnutí o povinnosti náhrady škody a zvýšených nákladů je rovněž pravomocné první den po doručení.

Denní sazba nákladů výkonu vazby činí 45 Kč za každý započatý kalendářní den příslušného kalendářního měsíce. Náhrada nákladů výkonu vazby se nepožaduje za dobu, po kterou je osobě ve výkonu vazby poskytována ústavní (nemocniční) péče, je-li tato osoba pojištěna podle zákona o veřejném zdravotním pojištění (§ 10 vyhlášky).

5. Pohledávky z výkonu trestu

Výkonem trestu se sleduje dosažení účelu trestu odnětí svobody (dále jen "trest") ve smyslu trestního zákona prostředky stanovenými v zákoně o výkonu trestu odnětí svobody č. 169/1999 Sb. Výkonem trestu se podle zákona o výkonu trestu odnětí svobody rozumí též výkon trestního opatření odnětí svobody uloženého mladistvému; jeho výkonem se sleduje dosažení účelu stanoveného zákonem o soudnictví ve věcech mládeže (§ 1 odst. 2 a 3 z. o výkonu trestu odnětí svobody).

Odsouzený je ve výkonu trestu povinen dodržovat stanovený pořádek a kázeň, plnit pokyny a příkazy zaměstnanců Vězeňské služby, pracovat, pokud je mu přidělena práce a není uznán dočasně práce neschopným nebo není po dobu výkonu trestu uznán zdravotně nezpůsobilým k výkonu práce (§ 28 odst. 1 z. o výkonu trestu odnětí svobody). Pokud byl odsouzený zařazen do práce, je povinen pracovat, pokud je k práci zdravotně způsobilý. Při zaměstnávání a vzdělávání odsouzených věznic zajišťuje zařazování odsouzených do práce odpovídající jejich zdravotní způsobilosti s přihlédnutím k jejich odborným znalostem a dovednostem a jejich odměňování za práci (§ 29 z. o výkonu trestu odnětí svobody).

Odsouzený je povinen hradit náklady výkonu trestu. Tyto náklady lze srazit z odměny za práci, pokud odsouzený nepracuje, může věznice k jejich úhradě použít peněžní prostředky, které má uloženy ve věznici (§ 35 odst. 1 z. o výkonu trestu odnětí svobody). Od povinnosti uhradit náklady výkonu trestu je osvobozen odsouzený, který nebyl nezaviněně zařazen do práce a neměl v období kalendářního měsíce jiný příjem nebo jinou hotovost, nebo nedovršil 18. rok věku (§ 35 odst. 2 písm. a), b) z. o výkonu trestu odnětí svobody). Dále je osvobozen po dobu poskytování ústavní (nemocniční) péče, je-li zdravotně pojištěn podle zákona o veřejném zdravotním pojištění s výjimkou případů, kdy si přivodil zranění sám (§ 35 odst. 2 písm. c) z. o výkonu trestu odnětí svobody). Konečně jsou důvodem pro osvobození povinné nebo prospěšné činnosti, které odsouzený vykonává v rámci resocializace a není přítomen přímo ve věznici ve výkonu trestu jako vzdělávací nebo terapeutické programy, přerušování výkonu trestu, účast na soudním jednání v postavení svědka nebo poškozeného či předání do ciziny (§ 35 odst. 2 písm. d) – g) z. o výkonu trestu odnětí svobody). Z logiky věci plyne i osvobození odsouzeného, je-li na útěku (§ 35 odst. 2 písm. h) z. o výkonu trestu odnětí svobody).

Odsouzený je dále povinen uhradit náklady zdravotní péče provedené v zájmu zachování nebo zlepšení jeho zdravotního stavu nad rámec péče hrazené z veřejného zdravotního pojištění nebo ze státního rozpočtu nad rámec mezinárodních dohod, kterými je Česká republika vázána (§ 28 odst. 2 písm. k) z. o výkonu trestu odnětí svobody). Rovněž v případě, když obviněný způsobí sobě nebo jinému úmyslně újmu na zdraví, zneužije zdravotní péče předstíráním zdravotního problému nebo se nepodrobí lékařské péči, je povinen hradit zvýšené náklady střežení a náklady dopravy a předvedení do zdravotnického zařízení (§ 36 odst. 1 z. o výkonu trestu odnětí svobody).

Ředitel věznice stanoví osobám ve výkonu trestu odnětí svobody rozhodnutím povinnost uhradit vyšší nákladů výkonu trestu výše uvedené. Odsouzený má možnost, krom nákladů mimo zdravotní pojištění, podat proti rozhodnutí ředitele do 3 dnů stížnost bez odkladného účinku. V případě běžných nákladů se ovšem může odvolat proti jejich výši, nikoliv proti jejich samotné existenci. O stížnosti rozhoduje generální ředitel Vězeňské služby (§ 9 odst. 1 a 2 vyhlášky, § 36 odst. 2 z. o výkonu trestu odnětí svobody

Na srážky k úhradě nákladů výkonu trestu, který odsouzený vykonává, se použije 40 % čisté odměny, nejvýše však 1 500 Kč za kalendářní měsíc (§ 3 odst. 1 vyhlášky).

6. Placení pohledávek z výkonu vazby a výkonu trestu

Rozhodnutí ředitele věznice, kterým byla uložena odsouzenému nebo obviněnému povinnost k peněžitému plnění, tj. i náhrada nákladů výkonu vazby, se vykoná po dobu výkonu trestu způsobem, uvedeným ve vyhlášce Ministerstva spravedlnosti č. 10/2000 Sb., o srážkách z odměny osob, které jsou ve výkonu trestu odnětí svobody zaměstnány, o výkonu rozhodnutí srážkami z odměny těchto osob. Přitom se vykoná nejprve z pracovní odměny, následně z peněz uložených ve věznici a v poslední řadě příkázáním pohledávky (§ 8 odst. 1 nařízení).

Pracovní odměna odsouzeného zařazeného do zaměstnání ve výkonu trestu odnětí svobody je souhrnem základní složky odměny, odměny za práci přesčas, příplatků a ohodnocení pracovního výkonu. Výši odměny stanoví odsouzenému věznice v závislosti na množství a kvalitě odvedené práce. Odměna je splatná pozadu za měsíční období, a to nejpozději v následujícím kalendářním měsíci. Plátcem odměny je věznice (§ 1 nařízení vlády č.

365/1999). S odměnou se zachází jako s příjmem ze závislé činnosti a provádějí se z ní srážky dle § 33 odst. 2 z. o výkonu trestu odnětí svobody a vyhlášky včetně těch příslušných k náhradě nákladů výkonu trestu.

Po propuštění z výkonu vazby či trestu odnětí svobody je nakládáno s pohledávkami obviněných či odsouzených následujícím způsobem. V den propuštění z výkonu vazby či trestu oznámí věznice obviněnému stav jeho účtů a předá mu závěrečné vyúčtování (§ 25 odst. 1 nařízení).

Věznice oznámí obviněnému stav jeho nesplacených pohledávek v následujícím pořadí:

- neuhrazené škody na majetku Vězeňské služby,
- neuhrazené další náklady podle zákona o výkonu trestu,
- náklady zdravotní péče podle zákona o všeobecném zdravotním pojištění,
- nesplacené náklady výkonu vazby,
- ostatní pohledávky.

Pokud nebylo v rozhodnutí ředitele věznice stanoveno jinak, činí lhůta splatnosti těchto pohledávek 30 dnů od propuštění z výkonu vazby. Tím není vyloučena možnost sjednání splátkového kalendáře (§ 25 odst. 3 nařízení).

Úrok z prodlení se nevyžaduje z předepsaných nákladů vazby. V případě ostatních nákladů se vyžaduje úrok z prodlení nad 5000 Kč a vypočítává se stejně jako v občanskoprávních vztazích dle nařízení vlády č. 142/1994 Sb., kterým se stanoví výše úroků z prodlení (§ 5 odst. 1 nařízení).

Pokud nebyla rozhodnutí o náhradě nákladů výkonu vazby či trestu vykonána do ukončení výkonu trestu a odsouzený povinnosti stanovené rozhodnutím ve stanovené lhůtě po propuštění z výkonu trestu nesplnil, požádá věznice o jejich výkon příslušný soud dle § 85 o.s.ř., tj. většinou soud, kde má dlužník bydliště. Věznice požádá o **výkon rozhodnutí** také v případě, že byla odsouzenému stanovena povinnost k uhrazení nákladů výkonu vazby, a tento z jakéhokoli důvodu trest odnětí svobody nenastoupil a své povinnosti nedostál (§ 2 odst. 3 nařízení). Rozhodnutí soudu je pravomocné první den poté, co uplynula marně lhůta k podání posledního přípustného odvolacího prostředku s odkladným účinkem, tj. po 15 dnech (§ 204 odst. 1 o.s.ř.; § 6 odst. 3 nařízení).

Pokud se povinný nenachází ve výkonu trestu, požádá organizační jednotka o výkon rozhodnutí ředitele věznice příslušný soud (§ 8 odst. 2 nařízení).

Pokud bylo dlužníku pravomocným rozhodnutím soudu uloženo peněžité plnění ve prospěch Vězeňské služby a dlužník přesto neplní, co mu bylo soudem uloženo, domáhá se organizační jednotka, na jejíž účet má být plněno, úhrady pohledávky výkonem soudního rozhodnutí (§ 8 odst. 3 nařízení).

Z hlediska ekonomičnosti vymáhacího řízení se žádost na výkon soudního rozhodnutí nepodává, pokud není známo místo pobytu povinného v České republice nebo povinný byl soudně nebo správně vyhoštěn z České republiky, neboť pokud se povinný trvale zdržuje v zahraničí a tudíž nelze rozhodnutí soudu České republiky vykonat (§ 8 odst. 4 nařízení). Pokud však věznice zjistí adresu v České republice u osoby dříve neznámého pobytu, na kterou jí lze doručovat písemnosti, návrh na výkon rozhodnutí podá, pokud není nárok promlčen (§ 8 odst. 5 nařízení).

V návrhu na výkon rozhodnutí uvede vždy organizační jednotka požadovaný způsob výkonu rozhodnutí podle o.s.ř. (§ 10 odst. 1 nařízení). Organizační jednotka především zjišťuje, zda nelze rozhodnutí vykonat srážkami ze mzdy nebo z obdobného příjmu nebo přikázáním pohledávky. Pokud se nepodařilo zjistit, že dlužník je v trvalém pracovním nebo služebním poměru nebo je poživitelem důchodu nebo že vlastní účet u peněžního ústavu, pokusí se organizační jednotka zjistit další informace o majetku dlužníka, případně požádá soud, aby jej vyzval k prohlášení o majetku podle o.s.ř. (§ 10 odst. 2 nařízení). Byly-li tyto pokusy o zjištění majetku dlužníka neúspěšné a organizační jednotce je známo, že se dlužník zdržuje v místě, kde by mohl mít movitý majetek, podá návrh na výkon rozhodnutí prodejem jeho movitých věcí (§ 10 odst. 3 nařízení). Nelze-li uspokojení pohledávky dosáhnout žádným z výše uvedených způsobů, zjistí organizační jednotka, zda povinný nevlastní nemovitost a v kladném případě podá návrh na výkon rozhodnutí prodejem nemovitosti (§ 10 odst. 4 nařízení).

7. Závěr

Velmi často bývá uváděno, že celková výše náhrad ustanoveným advokátů dlouhodobě překračuje mez únosnosti. Hlavním viníkem této nastalé situace je nesolventnost a skutečná nemožnost hrazení těchto náhrad odsouzenými, nejčastěji delikventy, při výkonu trestu, či po propuštění. Jednou z možností řešení by bylo vytvoření samostatného úřadu pro zastupování při nutné obhajobě obviněných, které by sice nevyřešilo samotnou otázku nesolventnosti odsouzených, ale pravděpodobně by snížilo náklady na nutnou obhajobu. Zde je však nutné si položit otázku, zda by se nesnížila i úroveň obhajoby. Vytvoření samostatného úřadu pro obhajobu by bylo prvkem zcela novým a převratným, i když nepochybně skýtající výhody jako jsou například přímá kontrola nad vynaloženými náklady a příprava justičních odborníků ve státní sféře.

Vymáhání justičních pohledávek za odsouzenými ve výkonu trestu je prakticky nemožné v případě, že odsouzený nedisponuje žádným, výkonem rozhodnutí, postihnutelným majetkem, není ochotný pracovat, či Vězeňská služba ve spolupráci se soukromými subjekty není schopna odpovídající práci odsouzenému zajistit. Pro větší možnosti zaměstnávání odsouzených by bylo vhodné zavést daňové, sociální a jiné pobídky pro soukromé subjekty při zaměstnávání odsouzených ve výkonu trestu a vytváření „státních“ prací pro odsouzené. Možností by bylo rozvedení pracovních a sociálních předpisů o institut zaměstnávání odsouzených ve výkonu trestu. Daňové pobídky zaměstnavatelů zaměstnávajícím odsouzené, ať už formou dotací na takovouto činnost, či zvětšování daňově odepisovatelného základu. Pro jednotlivé odsouzené zvýšení motivace pro dřívější opuštění výkonu trestu (progresivní snižování délky pobytu, v závislosti na odpracovaném času). Vytváření speciálních pracovních veřejně-prospěšných prací, přímo kontrolovaných Vězeňskou službou, či bezpečnostním orgánem orgánu místní samosprávy.

Literatura:

[1] Trestní řád č. 141/1961 Sb.

[2] Vyhláška Ministerstva spravedlnosti č. 10/2000 Sb. o srážkách z odměny osob, které jsou ve výkonu trestu odnětí svobody zaměstnány, o výkonu rozhodnutí srážkami z odměny těchto osob a chovanců zvláštních výchovných zařízení a o úhradě dalších nákladů

Kontaktní údaje na autora – email:

jana.navratilova@ak-nbn.cz

